

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/6/2013
Identifikačné číslo spisu:	9511100097
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Bdžoch
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9511100097.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovarsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 28. novembra 2013 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému P. T. , pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 261 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 18. marca 2013, sp. zn. PK-1T 30/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. b/, písm. e/ Tr. por. sa z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej iba prvostupňový súd) z 18. marca 2013, sp. zn. PK-1T 30/2011, bol obžalovaný P. T. uznaný za vinného zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 261 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 14. decembra 2009 v mene podnikateľského subjektu P. T., IČO: 3540681, Radoľa 420, prostredníctvom obce Kolárovice, okres Bytča, predložil k preplateniu nesprávne účtovné doklady v celkovej sume 342 206,60 € na Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len MV a RR SR) v Bratislave, hoci vedel, že účtovné doklady boli nadhodnotené o celkovú sumu 71 097,67 € a nezodpovedali reálne dodanému materiálu na stavebnej rekonštrukcii v súvislosti s realizáciou projektu „Zvýšenie kvality vzdelávacích služieb a zlepšenie podmienok pre ich realizáciu v Základnej škole s Materskou školou Kolárovice“, v rámci ktorého obec Kolárovice ako stavebník získala v roku 2008 z MV a RR SR v rámci opatrenia - 1.1. Infraštruktúra vzdelávania a výzvy ROP - 1.1. - 2008/01 nenávratný finančný príspevok vo výške 377 446,16 €, následne po kontrole predloženej faktúry a skutočného stavu stavby zo strany MV a RR SR, dňa 13. januára 2010 nebola vyplatená suma na faktúru v plnej výške, ale pre nadhodnotenie bola suma znížená o 71 097,67 €, pričom vyplatením

uvedenej sumy by došlo k spôsobeniu škody v sume 10 664,65 €, zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, čo činí 15 % sumy, ku škode 56 878,14 €, čo činí 80% z prostriedkov Európskych spoločenstiev a sumy 3 554,88 €, čo činí 5 % ku škode obce Kolárovice.

Za to bol odsúdený podľa § 261 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. e/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 s poukazom na § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 2 roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu bol výkon trestu podmiennečne odložený.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. bola mu určená skúšobná doba na 2 roky.

Ihneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní zahlásil proti nemu odvolanie obžalovaný P. T., a to do výrokov o vine a treste. Odôvodnenie tohto odvolania podal prostredníctvom obhajcu 17. júla 2013, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené 23. júla 2013 a následne bolo 26. júla 2013 doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej iba najvyššiemu súdu). Dôvody odvolania boli na vedomie zaslané Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej iba prokurátor) 23. júla 2013.

V písomnom odôvodnení odvolania obžalovaný vytýka súdu prvého stupňa, že nepostupoval v súlade s § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por. lebo vykonané dôkazy hodnotil jednostranne bez toho, aby starostlivo uvážil všetky okolnosti prípadu v ich súhrne. Podstatou bola otázka, či obžalovaný zabezpečil, alebo nezabezpečil dovoz 43 ton železa na stavbu a práve v súvislosti s tým vykonané dôkazy vyhodnotil izolovane, výlučne v jeho neprospech, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom. Stalo sa tak za situácie, keď súd prvého stupňa mal vedomosti o vykonaných odposluchoch, ktoré však v konaní boli nepoužiteľné. Došlo tým k porušeniu článku 6 Dohovoru o ľudských právach a základných slobôd, a preto bolo závažným spôsobom porušené jeho právo na spravodlivý proces.

V ďalšom obžalovaný poukazuje na to, že prvostupňový súd napriek podrobnému vykonaniu všetkých do úvahy prichádzajúcich dôkazov nezískal dôkazy spôsobilé usvedčiť ho zo spáchania trestného činu, a preto nebol dôvod na rozhodnutie o jeho vine. Aj za tejto situácie prvostupňový súd neuveril jeho obhajobe a hodnotil ju ako účelovú. Zo svedeckých výpovedí Ing. O. V., I. Y., I. C., C. E., D. T., P. V., E. I., I. Y., C. N. a G. E. použil skutočnosti svedčiace v jeho neprospech a opomenul hodnotiť skutočnosti v jeho prospech. Navyše súd prvého stupňa tieto výpovede spochybňuje, a to poukazom na ich vzťah k jeho osobe alebo k osobe podnikateľa P. V. a neberie do úvahy, že títo svedkovia napriek určitým nepresnostiam dodávku železa na stavbu potvrdili. Tento súd nebral do úvahy časový odstup od realizácie stavby a bezvýznamnosť takej udalosti pre týchto svedkov. Neopodstatnené je aj tvrdenie prvostupňového súdu, že účtovné, daňové doklady a záznamy o prevádzke strojov nepotvrdzujú dovoz sporného železa na stavbu, lebo vzbudzujú podozrenie, že mohli byť vykonané dodatočne, a to za situácie, keď sú v súlade s uvedenými svedeckými výpoveďami. Okrem toho súd prvého stupňa dal vykonať daňovú kontrolu v jeho účtovníctve, pričom nebola zistená žiadna nezrovnalosť.

Odvolaním obžalovaný pripomína, že vyhral verejnú súťaž a z vlastného úveru stavbu podľa projektu a rozpočtu realizoval, včas a vo veľmi dobrej kvalite ju odovzdal. K odhaleniu chyby v rozpočte, na čom on vinu nenesie, došlo následne pri ministerskej kontrole v čase, keď už bola oprávnená fakturácia vykonaná, ale finančné prostriedky neboli uhradené, čím prišiel o zisk. Argumentácia súdu prvého stupňa, že Zmluva o dielo ani jej prílohy nešpecifikujú dodávku, ktorá by nesúvisela so stavebnými prácami nie je správna. Súčasťou tejto zmluvy je Rozpočet, z ktorého vyplýva rozčlenenie prác aj z HSV - hlavná stavebná výroba, kde pod položkou č. 3 patria aj zvislé a kompletne konštrukcie, čím sa rozumejú všetky stenové prvky a pod položkou č. 44 (č.l. 319 trestného spisu) je materiál označený MAT 133843300 so špecifikáciou Tyč oceľová- U 11373 č. 12, ktorý počítačový program automaticky priradil do zvislých a kompletných konštrukcií ako samostatnú dodávku materiálu bez hodnoty jej spracovania, čo potvrdila aj svedkyňa Ing. arch. P. V. a tiež to, že od neho dostala dodací list o dodávke ocele, na čo súd prvého stupňa neprihliadol, rovnako ani na akceptovanie dobropisu faktúry z 12. marca 2010 Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja z 15. mája 2012. Projekt a rozpočet bol vopred

spracovaný a prešiel viacnásobnou kontrolou, čím sa stal realizačnou dokumentáciou, ktorú bol zhotoviteľ diela povinný dodržať. V čase vystavenia faktúry sa dodávka železa nachádzala na stavbe, čo bolo potvrdené výpoveďami svedkov ako i písomnými dokladmi. Z toho je zrejmé, že prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil Zmluvu o dielo a opomenul, že v rozpočte je chyba, čo súd prvého stupňa preniesol do jeho trestnej zodpovednosti. Uvedené vylučuje zavinenie obžalovaného, a preto je rozsudok nesprávny a nezákonný.

Odvolateľ v závere odvolania navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 285 písm. b/ Tr. por. obžalovaného spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom. Odvolanie spolu so spisom boli odvolaciemu súdu predložené 22. júla 2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného P. T. je dôvodné.

Najvyšší súd považuje za potrebné konštatovať, že prvostupňový súd vykonal všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy a pritom rešpektoval rozsah a smer dokazovania nariadený uznesením odvolacieho súdu z 15. mája 2012, sp. zn. 4 To 1/2012. Pri hodnotení jednotlivých dôkazov a v ich súhrne v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. však nepostupoval v súlade so zákonom. Skutočnosti získané zákonným spôsobom, ktoré svedčili v prospech obžalovaného, Špecializovaný trestný súd v napadnutom rozsudku z nich časť opomenul vyhodnotiť, prevažnú časť hodnotil ako nepravdivú a ostatné skutočnosti svedčiace v neprospech obžalovaného vzal za základ svojich skutkových a právnych záverov. V dôsledku toho je napadnutý rozsudok chybný v napadnutých výrokoch, najmä pre jeho nejasnosť a úplnosť skutkových zistení a pre nevysporiadanie sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. V tomto smere sa odvolací súd stotožňuje s odvolacími námietkami obžalovaného.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že Špecializovaný trestný súd chybné a neúplné skutkové zistenia nepremietol do skutkovej vety napadnutého rozsudku, hoci z pôvodnej právnej kvalifikácie skutku vypustil zločin subvenčného podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. V skutkovej vete totiž ponechal možnosť spôsobenia škody na štátnom rozpočte a rozpočte obci, čo však dôkazmi nebolo preukázané, teda obžalovaný bol uznaný za vinného i zo spáchania skutku, ktorý nespáchal.

Podstatným pochybením prvostupňového súdu však bolo, že sa v súlade so stavom veci a zákonom nevysporiadal jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach so všetkými okolnosťami svedčiacimi tak v prospech i neprospech obžalovaného. Správne obžalovaný v dôvodoch odvolania poukázal na časť výpovedí svedkov a to :

- I. Y., ktorý potvrdil, že obžalovaný mu predložil dodací list na 40 ton železa v súvislosti s preberacím protokolom, pričom železo bolo uskladnené vedľa budovy školy vpravo,
- I. C., ktorý uviedol, že železo bolo vpravo od novostavby školy,
- C. E., ktorý vypovedal, že železo bolo uskladnené medzi prístavbou a ihriskom a bola snaha na jeho odovzdanie starostovi a bolo vrátené,
- D. T., ktorý potvrdil svoju predchádzajúcu výpoveď o tom, že na stavbe videl železo,
- P. V. taktiež potvrdil svoju predchádzajúcu výpoveď týkajúcu sa nakladania a odvozu železa zo stavby a predloženia staziek k bagrom,
- C. N., ktorý vypovedal o tom ako vyhľadali dodacie listy o dodaní a vrátení 40 ton materiálu,
- G. E. ozrejmil, že podľa dodacích listov išlo o železné profily a o ich vrátení jednal s obžalovaným,

- E. I. potvrdil, že stavebné železo skladali z Tatry medzi školu a ihrisko,
- I. Y. tvrdil, že železo bral zo stavební, o čom vypisoval stazky a na nich je aj odvoz,
- Ing. arch. P. V. vo výpovedi uviedla, že obžalovaný jej dal dodací list o dodávke ocele, ktorá pri kontrole na stavenisku nebola,
- Ing. O. J. uviedol, že oceľovú konštrukciu sa im nepodarilo nájsť.

Obsah týchto výpovedí aj podľa názoru najvyššieho súdu je dôležitý pre posúdenie viny obžalovaného, najmä za situácie, keď tieto sú potvrdzované účtovnými dokladmi, ba nepriamo aj správou daňového orgánu, ktorý na žiadosť prvostupňového súdu vykonal v účtovníctve obžalovaného kontrolu bez zistenia nezrovnalostí, čo opäť prvostupňový súd ponechal bez povšimnutia. Vystavenie účtovných dokladov na rôznych tlačivách, nepredloženie časti účtovnej dokumentácie obchodnými partnermi obžalovaného a neuhradenie faktúr medzi obchodnými partnermi, ktoré vzbudzovali u súdu prvého stupňa pochybnosti, nemôžu byť bez ďalšieho pričítané v neprospech obžalovaného. Súd prvého stupňa nemal preukázané, že by sa obžalovaný s P. V., alebo s inou osobou dodatočne dohodol na takomto zlegalizovaní dodávky železa, preto bol povinný sa s dôkaznou situáciou náležite vysporiadať tak, ako mu to prikazuje ustanovenie Trestného poriadku.

Navyše najvyšší súd v súlade s odvolacími námietkami obžalovaného zistil, že Špecializovaný trestný súd v napadnutom rozsudku chybné vychádza so záveru, že dodaná tyč oceľová je kalkulovaná s cenou práce a nie ako samostatná dodávka. Takýto záver nemá oporu vo vykonaných dôkazoch, ba priamo je v rozpore s výpoveďou svedkyne Ing. arch. P. V., ale aj s dobropisom faktúry z 12. marca 2010, ktorú akceptovalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja 15. mája 2012. Ak mal súd prvého stupňa pochybnosti o týchto dôkazoch a iné dôkazy k dispozícii nemal, bol povinný vychádzať so zásady v pochybnostiach v prospech obžalovaného. V tomto smere je naďalej aktuálne uznesenie najvyššieho súdu z 15. mája 2012, sp. zn. 4 To 1/2012, na obsah ktorého odvolací súd poukazuje.

Najvyšší súd preto zdôrazňuje, že odvolacia námietka obžalovaného, že prvostupňový súd nemal vôbec brať do úvahy výpoveď svedka G. Y., pretože táto sa týkala odposluchov, ktoré v tomto konaní sú nepoužiteľné, je opodstatnená, čo vyplýva i z predchádzajúceho rozhodnutia odvolacieho súdu v predmetnej veci.

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Náležite a v súlade so stavom veci a zákonom nebolo doposiaľ zistené, či obžalovaný okrem 40,06 kg dodal na stavbu aj ostatok ocele v zmysle rozpočtu ako samostatnú dodávku, alebo z jeho strany išlo o fiktívnu dodávku, ktorej fakturáciou sa chcel obohatiť. Pre takýto záver však musia svedčiť dôkazy o vierohodnosti, ktorých nie sú žiadne pochybnosti a nesmú pripúšťať iný záver než vinu obžalovaného.

V ďalšom konaní bude úlohou prvostupňového súdu vyhodnotiť všetky doposiaľ vykonané dôkazy postupom podľa § 2 ods. 12, ods. 19 a § 278 ods. 2 Tr. por. a na základe toho urobiť skutkové a právne závery zodpovedajúce stavu veci a zákonu, pretože v napadnutom rozsudku sa s kritériami pre ukladanie trestu náležite nevysporiadali.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Podľa § 327 ods. 2 Tr. por. ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v

prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.
Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.